У. Н. СІДАРЦОЎ В. М. ФАМІН
С. В. ПАНОЎ

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

1917—1996

Вучэбны дапаможнік
для 9 класа

Пад рэдакцыяй доктара гістарычных навук,
прафесара М. С. Сташкевіча

Дапушчана
Міністэрствам адукацыі
Рэспублікі Беларусь

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

МІНСК «НАРОДНАЯ АСВЕТА» 1997

ББК 63.3(4Бел)я721
С 34
УДК 947 6.(075.3)

Сідарцоў У. Н. і інш.

С34 Гісторыя Беларусі. 1917—1996: Вучэб. дапам. для 9-га кл./У. Н. Сідарцоў, В. М. Фамін, С. В. Паноў; Пад рэд. М. С. Сташкевіча.— Мн.: Нар. асвета, 1997.— 192 с.: іл.
ISBN 985-03-0198-8.

С $\frac{9470600000—005}{М\ 303(03)—97}$ 185—97 ББК 63.3(4Бел)я721

Вучэбнае выданне

Сідарцоў Уладзімір Нікіфаравіч
Фамін Віталь Міхайлавіч
Паноў Сяргей Веньямінавіч

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ
1917—1996
Вучэбны дапаможнік для 9 класа

Загадчык рэдакцыі *М. А. Нікітка*
Рэдактар *В. В. Зань*
Вокладка мастака *Р. С. Фралова*
Мастацкія рэдактары *Р. С. Фралоў, Л. А. Дашкевіч*
Тэхнічны рэдактар *З. У. Раманкевіч*
Карэктары *С. А. Яновіч, Т. М. Вядзернікава*

Здадзена ў набор 09.01.97. Падпісана ў друк 03.02.97. Фармат 60×90 1/16. Папера афс. № 1. Гарнітура літаратурная. Афсетны друк. Умоўн. друк. арк. 12+0,25 форз. Умоўн. фарба-адбіт. 24,63. Ул.-выд. арк.11,14+0,41 форз. Тыраж 195 000 экз. Заказ 1188.

Выдавецтва «Народная асвета» Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па друку. Ліцэнзія ЛВ № 4. 220600, Мінск, праспект Машэрава, 11.

Мінскі ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга паліграфкамбінат МВПА імя Я. Коласа. 220005, Мінск, Чырвоная, 23.

© Выдавецтва «Народная асвета», 1997
© У. Н. Сідарцоў, В. М. Фамін, С. В. Паноў, 1997

ISBN 985-03-0198-8

АД АЎТАРАЎ

Паважаныя вучні і настаўнікі! Перад вамі новы вучэбны дапаможнік па гісторыі Беларусі 1917—1996 гг., у якім аўтары паспрабавалі раскрыць паступальны і супярэчлівы працэс развіцця нашага грамадства. Спадзяёмся, што гэты дапаможнік дасць магчымасць вучням асэнсаваць беларускую гісторыю як гісторыю свайго народа, сваіх дзядоў і бацькоў. Памятайце заўсёды, што гэта ваша ўласная гісторыя, у якую ўваходзіць кожны пражыты вамі дзень. Выказваем таксама надзею, што наша праца дапаможа і настаўнікам у нялёгкай справе выкладання айчыннай гісторыі і фарміравання асобы вучня.

Вы ўбачыце, што галоўныя падзеі беларускай гісторыі з 1917 г. да нашых дзён высвятляюцца з пазіцый як агульначалавечых, так і нацыянальных каштоўнасцей. Вы зразумееце, што гісторыя — гэта не проста навука, а перш за ўсё падзеі з удзелам жывых людзей. Таму звяртайце ўвагу на тых, хто непасрэдна ўдзельнічаў у гістарычным працэсе, спрабуйце зразумець матывы іх паводзін альбо паставіць сябе на іх месца.

Вы даведаецеся аб тым складаным часе, у якім прыйшлося жыць нашым суайчыннікам, і аб іх даволі розных, часта супрацьлеглых адносінах да гэтага жыцця, што прыводзіла нават і да ўзброеных сутыкненняў. Але з «вышыні часу» не судзіце іх строга, гэта зробіць сама гісторыя, паспрабуйце пільна прасачыць за абставінамі іх жыцця.

Будзем вельмі рады, калі новы вучэбны дапаможнік стане для вас той кнігай, якая дазволіць пераканацца ў тым, што наш народ мае сваю гісторыю, якой можна ганарыцца і якую неабходна добра ведаць. Будзем таксама вельмі ўдзячны, калі вы выкажаце свае заўвагі і прапановы па ўдасканаленню дапаможніка.

Жадаем поспехаў!

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Раздзел III (тэмы 6, 7)

Долготович Б. Д. Беларусь в годы Великой Отечественной войны.— Мн., 1994.

Жыгоцкі М. Р. Легендарны дзед.— Мн., 1993.

Соловьев А. К. Белорусская Центральная Рада. Создание, деятельность, крах.— Мн., 1995.

Сульянов А. Посеешь ветер...— Мн., 1994.

Тимохович И. В. Битва за Белоруссию. 1941—1944.— Мн., 1994.

Туронак Ю. Беларусь пад нямецкай акупацыяй.— Мн., 1993.

Раздзел IV (тэмы 8, 9, 10, 11)

Антановіч С. Петр Машеров. Док. повесть.— Мн., 1993.

Актуальныя пытанні гісторыі Беларусі. Зборнік артыкулаў.— Мн., 1992 (*).

Гісторыя Беларусі: Даведачна-інфармацыйны дапаможнік.— Мн., 1994 (*).

Палітычныя партыі Беларусі.— Мн., 1994.

Нарысы гісторыі Беларусі ў 2 частках. Частка 2.— Мн., 1995 (*).

Эканамічная гісторыя Беларусі. Курс лекцый пад агульнай рэдакцыяй В. І. Галубовіча.— Мн., 1993 (*).

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі ў 6 тамах. Том 1.— Мн., 1993. Том 2.— Мн., 1994. Том 3.— Мн., 1996 (*).

ЗМЕСТ

Ад аўтараў . . . 3

Як працаваць з падручнікам . . . 4

Раздзел I. Кастрычніцкая рэвалюцыя. Барацьба за стварэнне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці

Тэма 1. На шляху да ўлады Саветаў (ліпень 1917 — сакавік 1918) . . . 7

§ 1. Абвастрэнне палітычнай сітуацыі. Кастрычніцкая рэвалюцыя . . . —

§ 2. Беларускі нацыянальны рух. Абвяшчэнне БНР . . . 14

Тэма 2. Беларусь у гады замежнай інтэрвенцыі і грамадзянскай вайны (сакавік 1918—1920) . . . 21

§ 3. Беларусь ва ўмовах германскай акупацыі. Абвяшчэнне БССР . . . —

§ 4. Барацьба з інтэрвенцыяй Польшчы. Другое абвяшчэнне БССР . . . 29

Раздзел II. Беларусь у міжваенны перыяд

Тэма 3. Савецкая Беларусь у 20-я гг. . . . 38

§ 5—6. Новая эканамічная палітыка ў БССР . . . —

§ 7. Палітыка беларусізацыі. Развіццё культуры . . . 45

Тэма 4. БССР у канцы 20-х — 30-я гг. . . . 49

§ 8. Палітыка індустрыялізацыі. Калектывізацыя сельскай гаспадаркі . . . —

§ 9—10. Усталяванне таталітарнага рэжыму. Культурныя пераўтварэнні . . . 53

Тэма 5. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы. Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР . . . 58

§ 11—12. Становішча Заходняй Беларусі. Уз'яднанне беларускага народа . . . —

Раздзел III. Беларусь у гады другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў

Тэма 6. Нямецка-фашысцкая акупацыя БССР . . . 71

§ 13. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Усталяванне акупацыйнага рэжыму . . . —

Тэма 7. Беларускі народ у барацьбе з фашысцкай Германіяй . . . 81

§ 14. Масавая барацьба супраць фашысцкіх захопнікаў . . . —

§ 15. Вызваленне Беларусі . . . 91

Раздзел IV. Беларусь у 1945—1996 гг.

Тэма 8. Пераход да мірнага жыцця (1945—1953) . . . 98

§ 16. Аднаўленне народнай гаспадаркі БССР . . . —

§ 17. Грамадска-палітычнае і культурнае жыццё ў пасляваенны час (1945—1953) . . . 103

§ 18. Удзел Беларусі ў заснаванні і дзейнасці ААН . . . 108

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Тэма 9. Беларусь у 1953—1964 гг. 112
§ 19. Першыя спробы дэсталінізацыі савецкага грамадства . . . . . . —
§ 20. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 50-х — першай палове 60-х гг. 116
§ 21. Лібералізацыя ў культуры 122
Тэма 10. Паварот да кансерватызму. Насяванне крызісу (1965—1985) 129
§ 22. Змена палітычнага курсу . . . . —
§ 23. Эканамічная рэформа і яе вынікі 131
§ 24. Культурна-нацыянальнае жыццё рэспублікі (1965—1985) 136
Тэма 11. На шляху да суверэнітэту і незалежнасці (1986—1996) 143
§ 25. Эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове 80-х — першай палове 90-х гг. . . . . —
§ 26. Змены ў грамадска-палітычным жыцці краіны 149
§ 27. Ад БССР да Рэспублікі Беларусь. Набыццё суверэнітэту 154
§ 28. Рэспубліка Беларусь у сусветным супольніцтве на сучасным этапе 166
§ 29. Нацыянальна-культурнае Адраджэнне ў суверэннай Беларусі . . 170
Заключная гутарка 179
Метадычныя парады 181
Сінхранічная табліца 183
Храналагічная табліца 187
Спіс рэкамендуемай літаратуры 189

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

(Назва і нумар школы)

Навучальны год	Імя і прозвішча вучня	Стан падручніка пры атрыманні	Адзнака вучню за карыстанне падручнікам
1997/98	Мураев Сергей [illegible]		
1998/99	Колизюк Максим		
19 /			
19 /			